

Jaarverslag 2024

Inhoudsopgave

Rechtszaken

Cijfers primair proces	4
Opvallende rechtzaken	5

Tijdige Rechtspraak

Verkorten doorlooptijden en wegwerken achterstanden	6
Borging tijdige rechtspraak	6
Achterstanden en samenwerking OM/ZM	7
Snelrecht	7

Rechtbank Noord-Nederland

Rechterstekort	8
Uniformering werkprocessen	8
Andrea Gerding nieuwe president	8
Fries	9
Visitatie Rechtspraak	9
Professionele reflectie	9
Peter Molema nieuw bestuurslid	9

Maatschappelijk effectieve rechtspraak

Schuldenfunctionaris	10
Mediation	10
Onderzoek rechtsbescherming mijnbouwschadezaken	11
Recht doen aan kinderen en ouders	11

Communicatie en publieksvoorlichting

Communicatie in cijfers	12
Best gelezen nieuwsberichten	12
Klachten	12

Digitalisering

Digitaal toegankelijke rechtspraak	13
Rechtspraak werkt steeds digitaler	13

Beveiliging en veiligheid

Toegangscontrole	14
Incidenten	14
Trainingen en opleidingen	14
BHV-app	14
Privacy	14

Personeel en organisatie

Versterken arbeidsmarktpositie	15
Loopbaanbeleid	15
Werkdruk en werkgeluk	15
Diversiteit en inclusiviteit	16
Ziekteverzuim	16

Huisvesting en duurzaamheid

Huisvesting	17
Actieplan duurzaamheid	17

Resultaten

Productie	18
Financiën	18

Managementparagraaf

Beheersomgeving	20
Interne beheersmaatregelen / uitkomsten interne controle	20
Risicobeheersing	21

Inleiding

De rechtbank Noord-Nederland telde in 2024 bijna 900 medewerkers. Met elkaar hebben wij ons ook het afgelopen jaar weer ingezet voor rechtvaardige, tijdige, transparante en toegankelijke rechtspraak in Noord-Nederland. In totaal behandelden we 132.700 rechtszaken. Vaak deden we dat binnen de daarvoor geldende wettelijke doorlooptijden, maar dat lukte mede door ons rechterstekort niet altijd. We blijven ons daarom ook de komende jaren inzetten voor tijdige rechtspraak.

Als rechtbank zijn we steeds beter in staat om aan te sluiten op de maatschappelijke ontwikkelingen die we zien. Mijnbouwschade is een belangrijk thema in Noord-Nederland. Daarom lieten we onderzoek doen naar de tevredenheid en het vertrouwen van rechtzoekenden in de procedure rond mijnbouwschadezaken. Ook zetten we het afgelopen jaar voor het eerst met succes schuldenfunctionarissen in en blijft het aantal verwijzingen naar mediation stijgen.

Het afgelopen jaar verwelkomden wij bijna 99.000 bezoekers in onze gebouwen. Dat waren onder meer rechtzoekenden, professionele partijen en bezoekers, maar ook klassen en andere groepen. Dat laatste vinden wij erg belangrijk. Door te laten zien hoe wij rechtspreken en werken, zijn wij transparant en bouwen wij aan vertrouwen in de rechtspraak. Dat is ook de reden dat wij ons jaarverslag dit jaar openbaar maken.

In 2024 hebben we verder gewerkt aan toegankelijke rechtspraak: digitalisering is een van de manieren om de toegang tot de rechter laagdrempelig en eenvoudig te maken. In steeds meer procedures wordt inmiddels digitaal geprocedeerd en wordt er gewerkt met een digitaal dossier. In 2025 wordt onze digitale toegankelijkheid verder vergroot.

Wat de rechtbank Noord-Nederland nog meer ondernam op deze en andere vlakken, leest u in dit jaarverslag. Hiermee reflecteren we op de prestaties in het afgelopen jaar, maar ook op het financiële resultaat.

Het bestuur van de rechtbank Noord-Nederland,

Andrea Gerding
Madelon de Wilde
Peter Molema

“

Als rechtbank zijn we steeds beter in staat om aan te sluiten op de maatschappelijke ontwikkelingen die we zien

Andrea Gerding

Madelon de Wilde

Peter Molema

Rechtszaken

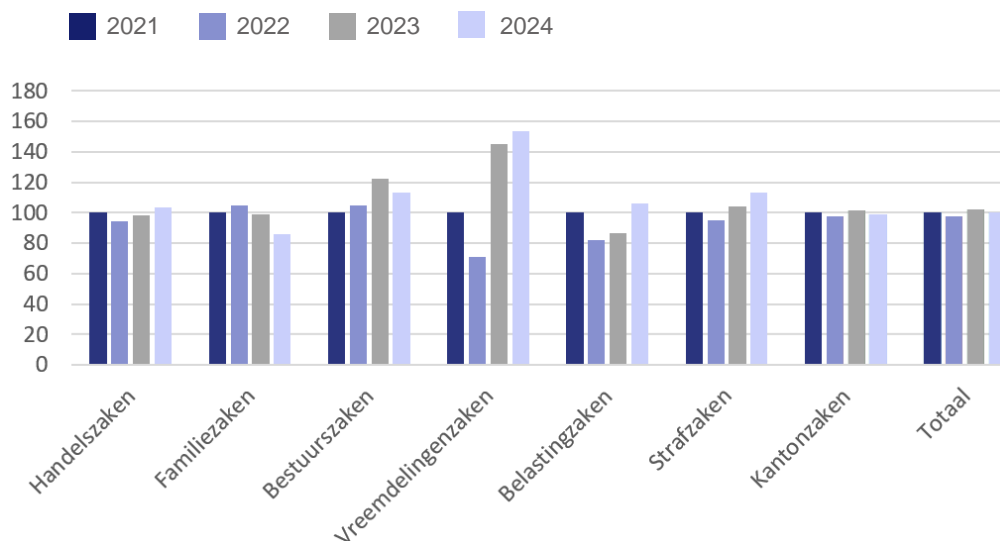
Cijfers primair proces

Daling aantal zaken in 2024

In 2024 behandelde de rechtbank Noord-Nederland 132.700 zaken. Dit is een lichte daling ten opzichte van 2023, toen het aantal zaken nog op 135.460 lag.

De daling is grotendeels te verklaren door een afname in familiezaken. Enkele andere rechtsgebieden laten een stijging zien. Zo nam het aantal strafzaken en vreemdelingenzaken toe.

Ontwikkeling aantal zaken per rechtsgebied (2021=100)

88.796
Kantonzaken

5.097
Handelszaken

15.611
Familiezaken

2.748
Bestuurszaken

4.204
Vreemdelingen-
zaken

2.229
Belastingzaken

14.015
Strafzaken

132.700
Afgehandelde
zaken

Opvallende rechtzaken

Oktober 2024 | Privaatrecht

De gemeente Westerwolde krijgt opnieuw gelijk in kort geding over maximale bezetting Ter Apel

De voorzieningsrechter heeft opnieuw besloten dat het COA zich moet houden aan de met de gemeente afgesproken maximale bezetting van tweeduizend asielzoekers op de opvanglocatie in Ter Apel. Ondanks de veroordeling in een eerder vonnis, werden de afspraken over de maximale bezetting in Ter Apel nog steeds niet nagekomen. De voorzieningsrechter achtte het nodig om de eerder opgelegde dwangsom op te hogen naar € 50.000 per dag met een maximum van € 5.000.000.

Juli 2024 | Strafrecht

Maximale gevangenisstraffen voor mishandeling bewoners zorgboerderij

De verdachten waren leidinggevende en zorgverlener op een zorgboerderij voor personen met een verstandelijke beperking in combinatie met gedragsproblemen, psychiatrische problematiek en lichamelijke beperkingen. De misstanden zijn landelijk nieuws geworden nadat een tv-programma schokkende beelden aan het licht bracht. Gedurende een aantal jaren hebben de verdachten meerdere bewoners met voorbedachten rade lichamelijk en geestelijk mishandeld, vernederd en gedoogd of zelfs aangemoedigd dat collega's hetzelfde deden. De rechtbank heeft de verdachten de maximale straf opgelegd van vijf jaar en vier maanden en een beroepsverbod van meer dan tien jaar.

November 2024 | Bestuursrecht

Uitspraak in beroep tegen natuurvergunning militaire trainingsactiviteiten Vlieland

De bestuursrechter heeft de natuurvergunning voor de Vliehors Range op Vlieland vernietigd. De staatssecretaris meende dat Defensie op grond van de Hinderwetvergunning van 1960 in beginsel met alle soorten vliegtuigen en helikopters bijna onbeperkt gebruik kon maken van de Vliehors Range. Volgens de rechtbank biedt de Hinderwetvergunning uit 1960, die sindsdien ook niet meer gewijzigd is, en de daarbij behorende en beschikbare stukken onvoldoende aanknopingspunten voor een dergelijke conclusie. Met het vernietigen van de natuurvergunning moet de staatssecretaris opnieuw beslissen over de natuurvergunningsaanvraag voor militaire trainingsactiviteiten van Defensie op Vlieland.

Tijdige Rechtspraak

Verkorten doorlooptijden en wegwerken achterstanden

Door ons relatief grote rechterstekort stond ook in 2024 de tijdigheid onder druk. Het voldoen aan de standaard doorlooptijden blijft daardoor een uitdaging. We bewaken de doorlooptijden zorgvuldig via landelijke dashboards die als basis dienen tijdens de Planning en Verantwoordingsgesprekken. Daarnaast zijn nieuwe werkprocessen en werkwijzen ingezet om achterstanden weg te werken en de doorlooptijden waar mogelijk te halen.

Uit de clusters

Binnen het cluster Curatele, Bewind en Mentorschap (CBM) zijn de doorlooptijden van wijzigings- en opheffingsverzoeken verkort doordat we een nieuwe werkwijze geïmplementeerd hebben: alle nieuwe wijzigings- en opheffingsverzoeken worden beoordeeld op de dag van ontvangst op volledigheid en juistheid. Er wordt direct actie ondernomen wanneer er aanvullend stukken opgevraagd moeten worden.

Borging tijdige rechtspraak

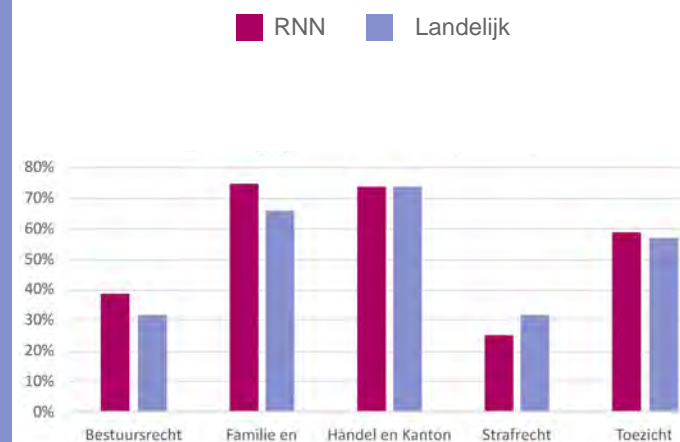
In 2024 heeft de rechtbank Noord-Nederland verdere stappen gezet in het borgen van Tijdige Rechtspraak. De doelen van dit programma, namelijk tijdige en voorspelbare rechtspraak, zijn volledig geïntegreerd in de lijnorganisatie. Het traject begon in 2022 en werd in 2023 versterkt met de oprichting van een lokale werkgroep Tijdige Rechtspraak. Nu is het een vast onderdeel van de kwaliteitsplannen van onze juridische clusters. De voortgang op de gestelde doelen wordt twee keer per jaar geëvalueerd. Daardoor is Tijdige Rechtspraak niet langer een losstaand project, maar een integraal onderdeel van het kwaliteitsbeleid. Dit heeft gezorgd voor meer betrokkenheid van medewerkers en een actievere benadering van dit onderwerp binnen de organisatie.

Doorlooptijden

Onderstaande grafiek geeft het percentage van behandelde zaken die zijn afgerond binnen de wettelijke norm, ten opzichte van alle behandelde zaken. Rechtbank Noord-Nederland heeft hier bij vier van de vijf rechtsgebieden een hoger percentage gehaald dan het landelijk gemiddelde.

Doorlooptijden per 31 december 2023

(percentage binnen de wettelijke norm)

Achterstanden en samenwerking OM/ZM

Dit jaar hebben we een deel van de rekesten schriftelijk afgedaan, in lijn met de “menukaart best practices” van de Regiegroep Strafrecht. Daarnaast is onderzocht hoe we grote en complexe strafzaken beter kunnen behandelen. Er zijn thema-politierechterzittingen georganiseerd, waarbij oudere en soortgelijke zaken gezamenlijk zijn behandeld. Extra aandacht ging uit naar zedenzaken, omdat de voorraad daarvan zichtbaar opliep.

De voorraadontwikkeling is systematisch besproken in overleggen tussen de rechtbank en het Openbaar Ministerie. Op basis van beschikbare cijfers zijn, waar nodig en haalbaar, maatregelen genomen om de doorstroom van zaken te verbeteren en de achterstanden te verkleinen.

Snelrecht

Net als in 2023 heeft de rechtbank Noord-Nederland ook in 2024 op alle drie de locaties snelrechtzittingen georganiseerd voor gedetineerden. Elke week vond er op onze locaties één zitting plaats, dus drie zittingen in totaal. De bezetting van deze zittingen blijft positief.

Pilot supersnelrecht

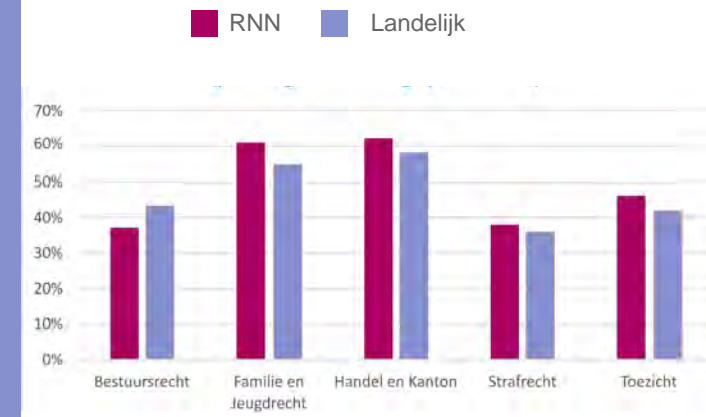
In 2023 hebben we een pilot gestart voor het supersnelrecht, waarbij de rechter-commissaris als politierechter fungeerde. De rechter-commissaris beoordeelde de inverzekeringstelling, behandelde de zaak inhoudelijk en nam een beslissing over de vordering tot gevangenneming. In 2024 is deze pilot geëvalueerd. De lage instroom van zaken heeft geleid tot de conclusie dat supersnelrecht in Noord-Nederland onvoldoende toegevoegde waarde biedt. Om die reden wordt dit niet structureel geïmplementeerd.

Werkvoorraad

De grafiek hieronder laat zien wat de uitkomsten zijn per rechtsgebied ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Het percentage binnen de afgesproken norm toont het percentage lopende zaken die binnen de betreffende standaard kunnen worden behandeld ten opzichte van het totaal aantal lopende zaken. Bij vier van de vijf rechtsgebieden heeft RNN een hoger percentage dan het landelijk gemiddelde.

Werkvoorraad per 31 december 2023

(percentage binnen de afgesproken norm)

Rechtbank Noord-Nederland

Rechterstekort

Net als in voorgaande jaren blijft de rechtbank Noord-Nederland zich inzetten om het rechterstekort aan te pakken. Zo werken we met een clusteroverstijgende flexpool en werd er gebruik gemaakt van het relatief nieuwe beleid, dat gerechtsjuristen in de gelegenheid stelt buitenervaring op te doen ten behoeve van doorstroom naar rechterschap. Ook deden we aan warme werving van potentiële rechters en voerde onze president regelmatig kennismakingsgesprekken met belangstellenden voor de functie.

Uniformering werkprocessen

In 2022 is de notitie 'Op weg naar 2025' vastgesteld. Een belangrijke onderdeel van deze notitie is het uniformeren van werkprocessen. De rechtbank Noord-Nederland vindt het namelijk belangrijk dat de werkprocessen op alle rechtbanklocaties gelijk zijn. Dat zorgt voor rechts-eenheid en voorspelbaarheid in rechtspleging. Bovendien wordt de administratie met gelijke werkprocessen minder kwetsbaar en kunnen mensen en middelen doeltreffender en doelmatiger binnen de gehele rechtbank worden ingezet. In de clusters Familie en Jeugd, Handel en Kanton, Strafrecht en Bedrijfsvoering hebben procesmanagers, samen met de teams, aan deze opdracht gewerkt en zijn er flinke stappen gemaakt in het uniformeren van werkprocessen.

Andrea Gerding nieuwe president

Sinds 1 september is Andrea Gerding president van de rechtbank Noord-Nederland. Tijdens een feestelijke installatiezitting op 8 november 2024 sprak Andrea de aanwezigen toe. "Je merkt dat het niet langer vanzelfsprekend is dat wij onafhankelijke rechtspraak hebben. Het is belangrijk om mensen uit te leggen wat wij doen en waarom het zo belangrijk is."

Als nieuwe president richt Andrea zich op twee belangrijke speerpunten: het toegankelijker maken van de rechtspraak en het verkorten van de wachttijden. Naast haar bestuurlijke rol blijft ze actief als rechter. "Door zelf af en toe rechter te zijn blijf ik in contact met de vloer en weet ik beter wat er speelt", zegt ze.

“

Door zelf af en toe rechter te zijn blijf ik in contact met de vloer en weet ik beter wat er speelt

Wist je dat...

...rechtbank Noord-Nederland de enige rechtbank is met een toegestane extra taal?

Fries

Voor de toegankelijkheid en de kwaliteit van de rechtspleging vindt de rechtbank Noord-Nederland het belangrijk dat de inwoners van de provincie Fryslân in hun provincie/in de zittingsplaats Leeuwarden, hun wettelijke recht om in de Friese taal kunnen procederen ook kunnen gebruiken. Ook in 2024 ging onze aandacht hier naar uit.

De lokale werkgroep, die tot doel heeft het gebruik van de Friese taal binnen de locatie Leeuwarden voor rechtzoekenden toegankelijker en vanzelfsprekender te maken, is in juni en november bijeengewest. Deze werkgroep is vertegenwoordigd in de gezamenlijke werkgroep met Dingtiid en het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, die in september is gestart en wordt voortgezet in 2025.

In 2024 heeft een aantal malen afstemming plaatsgevonden met het Ministerie van J&V voor beantwoording van kamervragen en moties (Tweede Kamer) over het gebruik van het Fries in het rechtsverkeer. De door de rechtbank aangeboden cursus Fries op CEFR-niveau B2 is in 2024 door een aantal medewerkers gevolgd.

Visitatie Rechtspraak

Op basis van het visitatierapport van de Rechtspraak 2022-2023 heeft de rechtbank Noord-Nederland in 2024 de volgende doelstellingen vastgesteld:

- ▶ Het vergroten van de vindbaarheid van de professionele standaarden
- ▶ Het verbeteren van de zichtbaarheid van de kwaliteitscommissie
- ▶ Het bevorderen van locatie-overstijgende samenwerking, gelet op de drie locaties van de rechtbank

De vindbaarheid van de professionele standaarden is verbeterd door deze te bundelen op een centrale intranet-pagina, waar ze per rechtsgebied zijn gecategoriseerd. Daarnaast zijn de professionele standaarden opgenomen in de kwaliteitsplannen van de clusters. Elk cluster geeft hierin concreet aan welke onderdelen van de standaarden dat jaar prioriteit krijgen. Om locatie-overstijgende samenwerking te bevorderen, worden meervoudige kamers samengesteld uit rechters van verschillende locaties, die samen zittingen op een specifieke locatie doen. Daarnaast worden bij een steeds groter aantal clusters locatie-overstijgende rechtersoverleggen georganiseerd. Door deze stappen wordt niet alleen de toepassing van professionele standaarden verbeterd, maar wordt ook de samenwerking binnen de rechtbank verder versterkt.

Professionele reflectie

Ook in 2024 was professionele reflectie een vast onderdeel van het werk binnen de rechtbank Noord-Nederland. Alle medewerkers nemen eens in de twee jaar verplicht deel aan een vorm van reflectie, zoals intervisie. Deze sessies worden begeleid door ervaren professionals en volgen een gestructureerde aanpak. Dit creëert een veilige omgeving voor open discussies, het delen van ervaringen en het verkennen van verschillende perspectieven.

Ik wil graag aan de slag met onderwerpen die voor onze rechtbank belangrijk zijn

Peter Molema nieuw bestuurslid

Naast de installatie van onze nieuwe president is op 1 december 2024 Peter Molema benoemd tot rechterlijk bestuurslid. Hij is rechter en was hiervoor teamvoorzitter Familie en Jeugd in Groningen. "Ik wil graag aan de slag met onderwerpen die voor onze rechtbank belangrijk zijn, zoals het werven van nieuwe collega's en het behoud van collega's. Daarnaast ga ik me inzetten om de kwaliteit van ons werk, waaronder de doorlooptijden, verder te verbeteren."

Maatschappelijk effectieve rechtspraak

Schuldenfunctionaris

Sinds 1 januari 2024 werken we bij de rechtbank Noord-Nederland met schuldenfunctionarissen. We zien dat deze functie goed aansluit bij de behoeften van rechtzoekenden met schulden. De schuldenfunctionaris brengt mensen met schulden die voor de rechter moeten komen in contact met schuldhulpverleners van hun gemeente. De gemeente kan deze mensen vervolgens helpen bij het in kaart brengen en oplossen van hun schulden. Door de inzet van schuldenfunctionarissen wil de rechtbank bijdragen aan het terugdringen van de individuele en maatschappelijke schuldenproblematiek in Noord-Nederland.

Inmiddels hebben we 64 rechtzoekenden doorverwezen naar de gemeente waar zij woonachtig zijn, naar aanleiding van zaken tijdens de rolzittingen Handel en Kanton. Een aanzienlijk deel van deze verwijzingen heeft daadwerkelijk geleid tot een afspraak om de rechtzoekenden te ondersteunen bij het vinden van oplossingen voor hun schulden.

De schuldenfunctionarissen gaan zich in 2025 ook bezighouden met Ontbindings- en Ontruimingszaken, een werkwijze die in Leeuwarden al wordt toegepast. Daarnaast willen we meer medewerkers informeren over de mogelijkheid om rechtzoekenden met schulden door te verwijzen naar de schuldenfunctionaris.

Mediation

In 2024 is het aantal mediations in strafzaken flink gestegen. We zijn van 93 mediations in 2023 naar 139 mediations afgelopen jaar gegaan. Tijdens een mediationtraject worden het slachtoffer en de vermeende dader met elkaar in contact gebracht. Dit kan een belangrijke rol spelen in het verwerkingsproces van het slachtoffer en helpt de dader om de gevolgen van zijn daad beter te begrijpen. Wanneer zo'n bemiddelingspoging slaagt, houdt de rechter hier rekening mee bij het bepalen van de strafmaat.

Pilot

De pilot 'speedmediation' in familiezaken is goed verlopen. Daarom is deze werkwijze nu vast onderdeel van onze procedures. Hierbij gaan partijen voorafgaand aan de zitting met elkaar in gesprek.

Mediationprojecten

Daarnaast wordt momenteel gewerkt aan het opzetten van mediationprojecten binnen het cluster Handel en Kanton en binnen het cluster Bestuursrecht, specifiek voor WOZ-zaken. Deze laatste categorie lijkt bijzonder geschikt te zijn voor mediation.

Onlangs werd in een vonnis van de rechtbank Noord-Nederland expliciet vermeld dat de rechtbank rekening hield met de spijtbetuiging van de verdachte en met een succesvol afgerond mediationtraject tussen de verdachte en het slachtoffer. Dit werd geïnterpreteerd als een teken dat de verdachte inzicht toont in de ernst van zijn handelen en hiervoor verantwoordelijkheid neemt – een positieve ontwikkeling.

We zijn van in totaal 202 verwijzingen naar mediation in 2023, naar 240 verwijzingen in 2024 gegaan

Onderzoek rechtsbescherming mijnbouwschadezaken

In 2023 heeft de rechtbank Noord-Nederland onderzoeksbureau Pro Facto, in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen, opdracht gegeven tot het uitvoeren van een onafhankelijk onderzoek. Het onderzoek was naar de tevredenheid en het vertrouwen van rechtzoekenden in de procedure rond mijnbouwschadezaken. Het onderzoeksrapport is in 2024 gepresenteerd. De onderzoeksresultaten zijn samengevat in een overzichtelijk animatie.

Positief over rechter

De resultaten laten zien dat rechtzoekenden over het algemeen positief zijn over de manier waarop de rechter tijdens zittingen luisterde, deskundig was en onpartijdig opereerde. De geobserveerde zaken scoren goed op aspecten van procedurele rechtvaardigheid, mede dankzij de inzet van

onze rechters. Deze bevindingen ondersteunen dat de inspanningen van de rechtbank in mijnbouwschadezaken worden gewaardeerd.

Vertrouwen van rechtzoekenden

Het onderzoek laat echter ook zien dat het vertrouwen van rechtzoekenden in een eerlijke procedure vaak afhankelijk is van de mate waarin zij zich kunnen vinden in de uitspraak van de rechter. Veel Groningers met een schadeclaim zijn niet tevreden over de uitkomst van hun zaak. Ook blijkt dat de rechtbank weinig invloed heeft op het algemene vertrouwen in de afhandeling van mijnbouwschade. Maar de rechtbank heeft wel invloed op hoe mensen de procedure zelf ervaren. Snelheid van de uitspraak speelt daarbij een belangrijke rol.

Aanbeveling

De belangrijkste aanbeveling uit het rapport is dan ook om de procedures te versnellen. Dit past bij de aanpak die we in 2024 zijn gestart. Er worden voor mijnbouwschadezaken regiezittingen gepland die ter voorbereiding dienen van de inhoudelijke behandeling. Dit heeft al positieve resultaten opgeleverd. Op basis van deze ervaringen en de aanbevelingen uit het onderzoek wordt bekeken hoe regiezittingen structureel in de procedure kunnen worden opgenomen.

Recht doen aan kinderen en ouders

In 2023 verscheen het rapport 'Recht doen aan kinderen en ouders' van de reflectiecommissie familie- en jeugdrecht bij rechtbanken en gerechtshoven. Het rapport doet aanbevelingen, waaronder het afschaffen van de meldbriefprocedure en het uitgangspunt dat verlengingsverzoeken van ondertoezichtstellingen of uithuisplaatsingen in beginsel op zitting worden besproken.

Vooruitlopend op landelijke ontwikkelingen heeft de rechtbank Noord-Nederland in 2024 de meldbriefprocedure al in een vroeg stadium afgeschaft. Deze aanpassing is een stap richting het verbeteren van de rechtsgang voor kinderen en ouders.

Communicatie en publieksvoorlichting

Communicatie in cijfers

Het vertrouwen van de samenleving in de rechtspraak is belangrijk. Transparantie en openbaarheid zijn daarbij sleutelbegrippen. Door op verschillende manieren te laten zien hoe wij werken en rechtspreken, bouwen we aan dat vertrouwen.

Evenementen

Zo stelden wij in 2024 weer de deuren open van onze locaties voor het publiek. De zittingen waren (en zijn) openbaar toegankelijk. Daarnaast verwelkomden wij 244 groepen in onze rechtbank om zittingen bij te wonen, waarvan een groot deel scholieren. We organiseerden een open dag, werkten mee aan publieksacademies en de Bajesdag in het Gevangenismuseum Veenhuizen. Ook renden honderden mensen door de rechtbanklocatie Groningen tijdens de Urban Trail.

Publicaties

Daarnaast informeerden we de samenleving via verschillende andere kanalen over onze werkzaamheden. We publiceerden 53 nieuwsberichten op rechtspraak.nl, en we beantwoordden 2215 persvragen. Bij 56 zittingen waren camera's in de zaal aanwezig, wat een stijging was ten opzichte van 2023.

53
nieuwsberichten
op rechtspraak.nl

2215
pervragen
beantwoord

56
keer camera's
zittingen

Ook hebben we onze digitale communicatie versterkt. We besteedden meer aandacht aan onze aanwezigheid op [Instagram](https://www.instagram.com) en [LinkedIn](https://www.linkedin.com) om zowel het brede publiek als professionals beter te bereiken.

Best gelezen nieuwsberichten

1. Kantonrechter ontslaat bewindvoederskantoor als mentor bewindvoerder en curator in ruim 100 zaken
2. Maximale gevangenisstraffen voor mishandeling bewoners zorgboerderij
3. Celstraf voor bezit en dealen van grote hoeveelheid drugs

Klachten

In 2024 zijn er in totaal 220 klachten ingediend bij de rechtbank Noord-Nederland. In het voorgaande jaar 2023 waren dat er in totaal 231. Daarmee is er een afname van 11 klachten op het aantal behandelde klachten ten opzichte van het vorig jaar (2023).

Klachten bieden ons waardevolle kansen omdat ze rechtstreekse feedback bevatten vanuit de samenleving. Bij iedere (vooral gegronde) klacht worden mogelijke verbetermaatregelen onderzocht om herhaling te voorkomen. De ontvangen klachten, afhandeling en verbeteracties maken deel uit van de bestuurlijke informatievoorziening voor het managen van het gerecht.

Het grondig oppakken van klachten draagt bij aan het vertrouwen in de rechtspraak. In 2025 verdient de implementatie van de verbetermogelijkheden verdere aandacht om het leereffect te maximaliseren.

Digitalisering

Digitaal toegankelijke rechtspraak

Sinds 2024 kunnen advocaten bij de rechtbank Noord-Nederland digitaal procederen in alle familie- en jeugdzaken. Er wordt in al die zaken gewerkt met een digitaal dossier, die onze administraties aanmaken en beheren. Andere procespartijen krijgen in de loop van 2025 stapsgewijs toegang tot digitaal procederen.

Digitalisering binnen de clusters

Ook binnen andere clusters hebben we stappen gezet in de digitale toegankelijkheid. Binnen bestuursrecht is digitaal procederen in 2023 al gestart met belastingzaken en het afgelopen jaar is daar de zaakstroom Volksverzekeringen aan toegevoegd. Volgend jaar volgen de Sociale verzekeringszaken, Algemene zaken en Mulderzaken. Sinds mei 2024 kan de advocaat digitaal procederen in kort geding handel en kort geding familiezaken.

Naast het digitaliseren werken we aan uniformere, eenvoudiger berichten en een zittingsplanner die het eenvoudiger maakt om zittingen te plannen.

M365

In het voorjaar heeft de migratie naar M365 (Exchange Online) plaatsgevonden. Volgend jaar zetten we dit platform breder in met o.a. samenwerkingsfunctionaliteiten en de mogelijkheid om te bellen via Teams.

Grote bestanden uitwisselen

Ook verbeteren we de onderlinge verbindingen tussen de rechtbanksystemen en de systemen van vaste ketenpartners als het Openbaar Ministerie. Er is een pilot gestart om grote bestanden (waaronder geluidsfragmenten en beeldmateriaal) met het Openbaar Ministerie, veilig uit te wisselen. Voor de mentoren en bewindvoerders worden steeds meer dossiers digitaal beschikbaar.

Zittingszalen

We hebben de zittingszalen verder gedigitaliseerd. De inrichting en mogelijkheden van de zittingszalen moeten aansluiten bij de wettelijke vereisten en de eisen en wensen van de verschillende gebruikers. De afhankelijkheid van verschillende partijen beïnvloedt de snelheid van de realisatie.

Implementatie en adoptie

De implementatie en modernisering van de digitale systemen is een flinke opgave, terwijl het dagelijkse werk gewoon doorgaat. Dit vraagt veel capaciteit en improvisatievermogen van de IT-medewerkers en van de medewerkers in de clusters. Doordat we steeds meer ervaring hebben met digitaal werken, verloopt de implementatie en adoptie van nieuwe systemen steeds sneller en soepeler.

Narrowcasting

Tot slot hebben we in het openbaar gebied van de drie locaties het Narrowcasting-systeem - beeldschermen vervangen en de informatievoorziening verbeterd. Op deze schermen delen we de zittingsplanning, algemene informatie en huisregels. In Leeuwarden wordt deze informatie ook in het Fries getoond en worden bezoekers van de rechtbank in het Fries uitgenodigd om ook in de zittingszaal Fries te spreken.

Rechtspraak werkt steeds digitaler

De afgelopen jaren hebben we grote vernieuwingen ingezet. Digitalisering maakt het mogelijk dat de Rechtspraak de juiste informatie met alle betrokkenen op elk moment en vanaf elke locatie veilig uit kan wisselen.

Het indienen van zaken en informatie kan steeds vaker digitaal, en zittingen vinden ook online of hybride plaats. Ook intern werken we steeds vaker met digitale dossiers. Daarnaast draagt digitalisering in sterke mate bij aan procesverbetering en -uniformering binnen onze rechtbank.

Beveiliging en veiligheid

Het is van essentieel belang dat zowel bezoekers als medewerkers erop kunnen vertrouwen dat zij zich in een veilige omgeving bevinden. Op de drie locaties van de rechtbank worden dagelijks, zowel zichtbaar als onzichtbaar, diverse maatregelen genomen om hun veiligheid te waarborgen. In 2024 verwelkomden wij in totaal 98.569 bezoekers, een stijging van 11.803 ten opzichte van 2023.

Toegangscontrole

Als bezoekers onze rechtbank binnen komen worden er toegangscontroles uitgevoerd om te voorkomen dat ongewenste voorwerpen het gebouw binnenkomen. Tijdens deze controles worden regelmatig voorwerpen (tijdelijk) in bewaring genomen. In 2024 zijn in totaal 5326 goederen in bewaring genomen. Dat waren voornamelijk spuitbussen (deo, haarlak, etc.), paraplu's en messen.

5.326

in bewaring genomen goederen

Assen [551]	Groningen [4.056]	Leeuwarden [721]
----------------	----------------------	---------------------

46

incidenten hebben plaatsgevonden binnen onze gerechtsgebouwen

Assen [16]	Groningen [26]	Leeuwarden [4]
---------------	-------------------	-------------------

Incidenten

De rechtbank Noord-Nederland registreert en evalueert alle incidenten. In 2024 hebben 46 incidenten plaatsgevonden op het gebied van agressie en geweld en bedrijfshulpverlening. Op basis van deze incidentenregistratie wordt bekeken of beveiligingsmaatregelen- en procedures moeten worden herzien. De gehouden ontruimingsoefeningen waren op al onze locaties succesvol.

Trainingen en opleidingen

Om onze beveiligers getraind en geoefend te houden organiseren we voorlichtingen en trainingen op het gebied van veiligheid. In 2024 hebben we een aantal trainingen aangeboden aan onze beveiligers.

BHV-app

In 2024 onderzochten we met succes het gebruik van de BHV-app. In 2025 willen we de BHV-app implementeren, de voorbereidende werkzaamheden zijn getroffen. De BHV-app gaat het huidige alarmeringssysteem (deels) vervangen en geeft meer inzicht in de beschikbaarheid en inzetbaarheid van onze BHV'ers.

Privacy

In alle clusters is een inventarisatie gedaan om meer inzicht te krijgen in welke mate de Rechtbank Noord-Nederland voldoet aan regelgeving op het gebied van privacy- en gegevensbescherming. Dit is gedaan met behulp van het verwerkingsregister en de daarbij opgestelde analyse over de privacyvolwassenheid.

Op verschillende punten worden stappen gezet. Dit betreft onder andere de professionalisering van de sturing op datalek meldingen, het geactualiseerd houden van het verwerkingsregister en het structureel uitvoeren en herwaarderen van Data Protection Impact Assessments (DPIA's).

We merken ook dat er steeds meer datalekken worden gemeld. Dit zorgt ervoor dat we sneller maatregelen kunnen nemen om toekomstige datalekken te voorkomen. In 2024 ontvingen we in totaal 83 interne datalek meldingen, waarvan 25 datalekken zijn gemeld bij de toezichthouder. Dit zijn meer interne meldingen dan voorgaande jaren.

In 2024 ontvingen we twee informatieverzoeken (inzageverzoeken). Dit aantal is laag omdat verzoekers, zoals een verdachte, vaak al recht hebben op inzage in hun volledige procesdossier.

Personeel en organisatie

Bekijk de
vacatures!

Versterken arbeidsmarktpositie

De huidige arbeidsmarkt is uitdagend. Daarmee is ook voor de rechtbank Noord-Nederland de juiste medewerkers aantrekken, binnenhalen én behouden een uitdaging. Om die reden wordt actief ingezet op arbeidsmarktcommunicatie middels het uitvoeren van het arbeidsmarktcommunicatieplan.

Uitgevoerde acties vanuit dit plan zijn bijvoorbeeld deelname aan evenementen van MBO en HBO scholen en het intensiveren van samenwerkingsrelaties met deze scholen, deelname aan banenbeurzen en het werken aan aansprekende en kwalitatief goede vacatureteksten.

Loopbaanbeleid

De rechtbank Noord-Nederland heeft het loopbaanbeleid voor verschillende interne doelgroepen verder ontwikkeld en geïmplementeerd. Het loopbaanbeleid voor medewerkers administratie heeft extra aandacht gekregen met input vanuit het landelijk project loopbaanontwikkeling medewerkers administratie.

Afgelopen jaar is het rolatiebeleid voor gerechtsjuristen en administratieve medewerkers ingegaan, geëvalueerd en aangepast. Daarnaast is er onderzoek gedaan naar de beleving van het loopbaanbeleid binnen onze rechtbank. De resultaten worden samen met de al uitgewerkte beleidstukken per doelgroep gebruikt om volgend jaar een algemeen loopbaanbeleid te formuleren.

Werkdruk en werkgeluk

Werkdruk en werkgeluk zijn belangrijke thema's binnen de rechtbank Noord-Nederland. We nemen verschillende maatregelen om de werkdruk te verminderen en het werkplezier te vergroten. Zo geven we uitvoering aan een actieplan – opgesteld naar aanleiding van een onderzoek van de Raad voor de Rechtspraak – met maatregelen die bijdragen aan de vermindering en beheersing van werkdruk.

Medewerkeerswaardingsonderzoek

Op basis van de resultaten van ons medewerkerswaardingsonderzoek hebben we maatregelen genomen met betrekking tot roosteren, de werklastverdeling, verkorte vonnissen en het sturen op werkvoorraden en procesinrichting. Op teamniveau zijn afspraken gemaakt passende binnen het thuiswerkbeleid.

Evenementen

Een hechte en collegiale werkomgeving zorgt ervoor dat mensen zich prettiger voelen in hun werk en zich meer betrokken voelen bij de organisatie. Daarom, en om informatie uit te wisselen, zijn er verschillende evenementen geweest waaronder de rechtersdag, de gerechtsjuristendag en het RNN-feest. Ook waren er sociale activiteiten vanuit personeelsvereniging Justitia, clusters en teams.

Diversiteit en inclusiviteit

De klankbordgroep Diversiteit en Inclusie heeft zich gericht op inzicht in en kennis over diversiteit en inclusiviteit (D&I). Om in ons gemoderniseerde Werving & Selectie beleid aandacht te hebben voor D&I zijn trainingen georganiseerd over objectief selecteren. De benoemingsadviescommissie- en selectieadviescommissieleden voor de RIO-opleiding en leden van de vertrouwenscommissies voor de bestuurders(her)benoemingen hebben deze trainingen doorlopen.

Om met elkaar in gesprek te gaan, elkaar beter te begrijpen en samen te werken aan een inclusieve werkcultuur is tijdens Diversity Day aandacht besteed aan D&I. Meer dan 90 medewerkers vulden een vooroordelentest in die meer inzicht gaf in hun eigen denken en handelen. Onze leidinggevenden deden een Serious Game. Door dit spel met het eigen team te spelen krijgen zij inzicht in de privileges die er bestaan en welke effecten die kunnen hebben.

Ziekteverzuim

Het verzuim is het afgelopen jaar gedaald met 0,3%. Hiermee volgt het niet de landelijke rechtspraak cijfers, binnen de rechtspraak is het gelijk gebleven.

De activerende verzuimbegeleiding heeft vorm gekregen met onze nieuwe arbodienst, Human Capital Care. Direct aan het begin van het verzuim wordt bekeken wat de medewerker nodig heeft om zo snel mogelijk te re-integreren. Zo krijgt een verzuimende medewerker al op dag 3 een vragenlijst van de arbodienst toegestuurd waarmee inzicht wordt verkregen in de persoonlijke situatie.

Het Transitieplan Duurzame Inzetbaarheid, dat begin 2025 klaar is, richt zich op het voorkomen van uitval en het bevorderen van het welbevinden en functioneren van medewerkers. Dat wil zeggen dat we minder kijken naar klachten en beperkingen, en meer naar kwaliteiten, talenten en het van betekenis zijn voor jezelf en de organisatie.

Huisvesting en duurzaamheid

Huisvesting

Bij de rechtbank Noord-Nederland is sinds de coronapandemie hybride werken de norm geworden. Onze medewerkers combineren werken op de rechtbank met thuiswerken en maken gebruik van fysieke vergaderingen en Teams-meetings, afgewisseld met geconcentreerd werken. Om deze werkwijze te ondersteunen, zijn belcellen aangeschaft en wordt er gewerkt aan uitbreiding van vergaderruimtes.

Actieplan duurzaamheid

De rechtbank Noord-Nederland heeft een lokaal actieplan duurzaamheid. In dit actieplan staan veertien maatregelen op het gebied van:

- ▶ energie
- ▶ vervoer
- ▶ ICT
- ▶ papier
- ▶ catering
- ▶ afval
- ▶ inkoop

Duurzaam wagenpark

Een deel van het wagenpark is vervangen door volledig elektrische auto's. Hiermee wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de reductie van de CO²-uitstoot en de verduurzaming van het mobiliteitsbeleid.

Duurzame ICT-maatregelen

Zowel bij keuzes van apparatuur, energieverbruik en meubilair wordt altijd gezocht naar de meest duurzame mogelijkheid.

Afvalreductie en circulaire kantooromgeving

Het restafval is aanzienlijk teruggedrongen door het afschaffen van wegwerpproducten, zoals disposable koffiebekers, voor zowel het publiek als het kantoorpersoneel. Dit draagt bij aan een duurzamere werkomgeving en vermindert de ecologische voetafdruk. Daarnaast wordt bij de aanschaf van nieuw meubilair gekozen voor gerefurbished of circulair meubilair.

Energiezuinige bouwvoorzieningen

De gebouweigenaar, het Rijksvastgoedbedrijf (RVB), voert planmatig de vervanging van verlichting door LED-verlichting uit, wat zorgt voor energiebesparing. In het pand in Leeuwarden zijn alle cv-leidingen geïsoleerd, wat warmteverlies minimaliseert en het energieverbruik verlaagt. In Groningen zijn de regelkasten voor het klimaatbeheer vervangen door energiezuiniger apparaten.

Duurzame catering

In samenwerking met de cateringleverancier is vervolg gegeven aan de ambitie om in 2030 uitsluitend biologische, plantaardige en lokale producten aan te bieden in het bedrijfsrestaurant.

Resultaten

Productie

In 2024 zijn ruim 133.000 zaken afgedaan. Dit is ongeveer hetzelfde als begroot. We hebben meer straf- en belastingzaken afgedaan dan gepland. Het aantal familiezaken was juist lager dan begroot.

Het aantal afgedane zaken was gelijk aan het aantal ingestroomde zaken in 2024. Hierdoor zijn de voorraden op rechtbank niveau gelijk gebleven. Per rechtsgebied zien wij wel verschillen, zo is de voorraad van familie-, bestuursrecht- en strafzaken gedaald. De voorraad van handels-, vreemdelingen- en belastingzaken is juist toegenomen. Het aantal kantonzaken in behandeling is ongeveer gelijk gebleven.

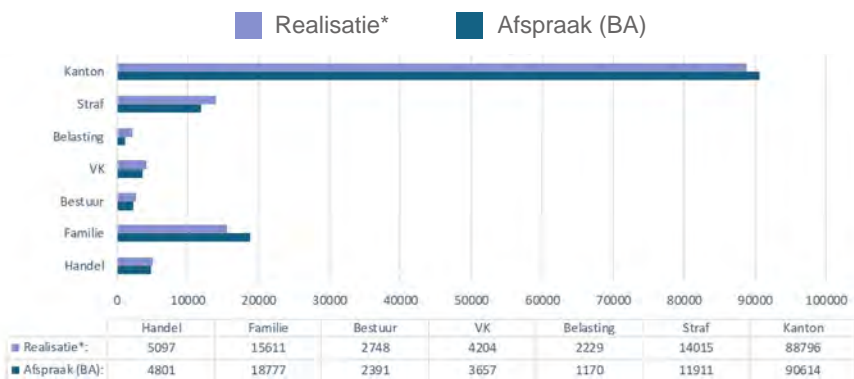
Financiën

De rechtbank ontvangt voor elke afgedane zaak een vergoeding. De hoogte van deze vergoeding hangt onder andere af van de zwaarte van de zaak. Net als de 3 afgelopen jaren was ook voor dit jaar een tijdelijke werkwijze voor strafzaken afgesproken met de bijhorende extra bijdrage. De werkwijze heeft als doel om de voorraden sneller weg te kunnen werken.

Het jaar is afgesloten met een tekort van € 0,7 miljoen. In de begroting was nog een verlies voorzien van € 5,2 miljoen. Voornaamste oorzaak van het grote verschil waren de hogere opbrengsten.

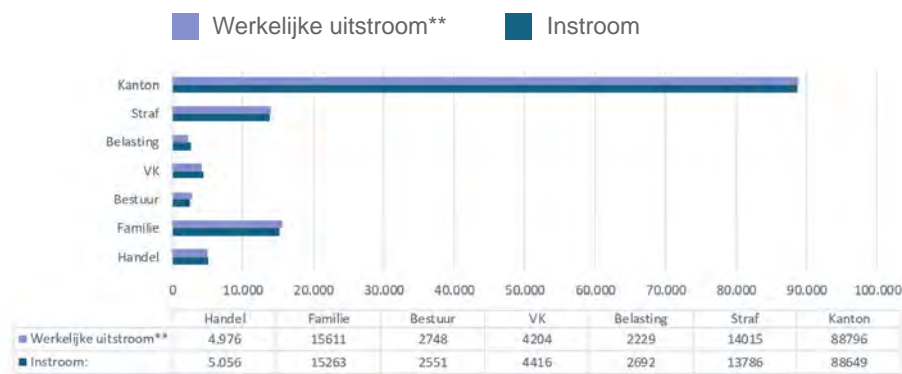

Realisatie versus afspraak 2024

* Realisatie Civiel Insolventies op basis van gefinancierde instroom

Instroom versus werkelijke uitstroom 2024

** Met daadwerkelijke uitstroom Civiel Insolventies en niet de gefinancierde instroom

Opbrengsten

Onze opbrengsten waren € 8 miljoen hoger dan begroot. Het grootste verschil is veroorzaakt door het bedrag van de loon- en prijsbijstelling van € 5,1 miljoen. Dit bedrag wordt niet van tevoren begroot bij de rechtspraak. De opbrengsten voor de afgedane zaken waren €4,5 miljoen positiever dan begroot.

Het grootste verschil voor de zaakopbrengsten was bij vreemdelingen- en strafzaken te zien. Hier waren de opbrengsten €1,9 miljoen, respectievelijk € 1,6 miljoen hoger dan begroot. Er waren veel vreemdelingenzaken over het niet tijdig beslissen van de IND. Deze zaken kunnen in minder tijd behandeld worden dan andere vreemdelingenzaken. De strafzaken hadden prioriteit in het jaarplan. Door de hogere rechtersbezetting voor deze zaken zijn er meer afgedaan. We hebben ook meer zaken afgedaan bij handelsrecht en belastingrecht waardoor de opbrengsten hoger waren. Het aantal familiezaken was weliswaar lager dan begroot maar door de andere mix van zaken waren de opbrengsten alsnog hoger dan gepland.

Daar staat tegenover dat wij minder kantonzaken hebben afgedaan, wat tot €0,3 miljoen minder werk heeft geleid. Het grootste deel komt door minder familiezaken kanton oftewel bewindzaken. Voor de

afdoening van mijnbouwschadezaken hebben wij €0,4 miljoen extra bijdrage ontvangen, dit was lager dan begroot. Ook voor projecten (voornamelijk digitalisering) hebben wij minder geld ontvangen dan begroot.

Kosten

De personeelskosten waren € 3,8 miljoen hoger dan begroot, vooral door de cao-afspraken die de salariskosten verhoogden. Onze exploitatiekosten waren € 0,3 miljoen lager dan begroot. Dit kwam grotendeels doordat de verwachte stijging van de energieprijzen uitbleef en de IT-kosten lager waren dan begroot. De hogere frankeerkosten compenseerden dit deels.

Eigen vermogen

De rechtbank heeft een eigen vermogen van € 2,9 miljoen. Hiermee vangen we het tekort van dit jaar op en houden we een eigen vermogen van € 2,2 miljoen over.

in duizenden €	Realisatie	Begroting
Opbrengsten	75.537	67.521
Kosten	76.264	72.760
<i>Personele kosten</i>	70.402	66.584
<i>Exploitatiekosten</i>	5.503	5.771
<i>Afschrijvingen, rente en gerechtskosten</i>	358	406
Resultaat	(726)	(5.239)

Managementparagraaf

Het bestuur is onder meer verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering van het gerecht en legt hierover verantwoording af. Om deze verantwoordelijkheid te kunnen waarmaken en de bedrijfsdoelstellingen te kunnen realiseren, zijn interne beheersmaatregelen geformuleerd, het management control systeem geheten. Het stelsel van interne beheersmaatregelen is onderverdeeld in vijf¹ aandachtsgebieden. Hieronder worden de relevante bevindingen hieruit opgenomen.

Beheersomgeving

Aan de besturing en beheersing van de organisatie geeft het gerecht invulling via het jaarplan en de bestuursafspraken met de Raad voor de rechtspraak. Na vier en acht maanden worden de (financiële)resultaten in relatie tot de jaarplannen gerapporteerd. Er vinden bestuurlijke overleggen plaats tussen de Raad en het bestuur waarin de resultaten en de plannen worden besproken. Aan het eind van het jaar legt het bestuur in een verslag verantwoording af aan de Raad.

De producten, de organisatiestructuur, de taken en functies binnen het gerecht zijn beschreven. Het principe van integraal management wordt hierbij gevolgd. De taken met de bijbehorende verantwoordelijkheid worden uitgevoerd binnen deze richtlijnen voor het financieel en materieel beheer.

Interne beheersmaatregelen / uitkomsten interne controle

Binnen het gerecht is uitvoering van de processen binnen de normen gewaarborgd. Er zijn maatregelen getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking te waarborgen. Gedurende 2024 zijn er in totaal 356 audits uitgevoerd. De in de audits geconstateerde bevindingen worden daadwerkelijk onderzocht op achtergrond en oorzaak: incidenteel of structureel. Het algemene beeld met betrekking tot tijdige en juiste uitvoering van de audits is positief, structurele bevindingen blijven beperkt.

¹ Productie, Kwaliteit, Financieel/compliance, Veiligheid, Personeel

Aandachtsgebieden zijn samenvattend:

Tijdige registratie zaaksgegevens

Bestuursrecht

Bij het cluster Bestuursrecht zijn er net als in 2023 structurele problemen met het tijdig aanbrenge(n)/invoeren van zaken. Dit maakt dat er in de zaaksgegevens controles niet aan alle vereiste controlepunten kan worden voldaan.

Periodiek uitvoeren, opvolgen en vastleggen van controle datakwaliteit/controle query's

Er is een significante verbetering te zien in de tijdigheid en wijze van vastleggen van de controles datakwaliteit en controle queries. Er wordt steeds uniformer en planmatiger gewerkt. Wel geldt dat nog niet ieder cluster op het gewenste niveau zit. Dit geldt met name voor het cluster Bestuursrecht.

Uniformering controles binnen de verschillende locaties/clusters

Zoals ook benoemd in de Managementletter blijft dit een voortdurend punt van aandacht. Voor veel controles bestaan al uniforme werkinstructies welke vanuit de landelijke IC-beheergroep gedeeld worden. Audits worden steeds uniformer vastgelegd, echter blijft dit wel een aandachtspunt.

Controle autorisaties Primair Processystemen

In de Managementletter wordt het belang van autorisatiebeheer aangehaald. Momenteel hebben we niet de juiste tooling om een adequate controle op de PPS autorisaties uit te voeren. Hiervoor zijn we in afwachting van nog door IVO te ontwikkelen landelijke tooling.

Risicobeheersing

Door middel van het uitvoeren van de interne audits conform het landelijk IC-werkplan zijn de belangrijkste relevante risico's afgedekt. Voorts is er een landelijke risicoanalyse opgesteld, in aanvulling hierop heeft het gerecht een eigen risicoanalyse opgesteld welke jaarlijks geactualiseerd wordt. De uitkomsten van deze risicoanalyse kunnen worden gebruikt om de IC maatregelen aan te scherpen. Voor 2025 willen we de aparte risicoanalyse beveiliging integreren in de RNN-brede risicoanalyse. Daarnaast gaan we het proces van het actualiseren van de risicoanalyse uitwerken en implementeren.

Een greep uit het jaar 2024 van RNN:
 Rondleidingen tijdens Openmomentendag in Assen, de installatiezitting, voorlichting aan de advocaatstagiaires, een rondleiding tijdens de IMC weekendschool, publieksacademie, het RNN feest, de Bajesdag in het Gevangenis-museum, Urban Trail door de rechtbanklocatie Groningen en rechtersdag.

**Rechtbank
 Noord-Nederland
 2024**

